

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії

Лексичні запозичення в сучасній корейській мові; вплив англійської та інших мов

Кваліфікаційна робота
на здобуття ОС «Бакалавр»
здобувачки першого рівня вищої освіти
4 року навчання (денна форма)
Галузь знань 03 – гуманітарні науки, Спеціальність
035.066 Філологія (східні мови та літератури (переклад
включно), перша – корейська),
Освітня програма
**« Корейська мова і література та переклад,
англійська мова»**
Ковальова Поліна Андріївна
Науковий керівник:
Оксана КІНДЖИБАЛА

«Допущено до захисту»

Протокол засідання

кафедри мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії

протокол №16 від «28» травня 2025 року

завідувач кафедри _____ (підпис)

д.філол.н., доц. Наталя ІСАЄВА.

КИЇВ - 2025

АНОТАЦІЯ

У даній дипломній роботі здійснено комплексне дослідження явища мовних запозичень у сучасній корейській мові, зокрема англіцизмів, а також лексичних елементів, запозичених з інших мов. Робота має на меті визначити основні шляхи та механізми проникнення іншомовної лексики в корейське мовне середовище, проаналізувати її функціональні, структурні та семантичні характеристики, а також з'ясувати соціолінгвістичні та прагматичні чинники, що сприяють активному поширенню запозичень.

У першому розділі окреслено теоретичні засади вивчення лексичних запозичень. Розглянуто поняття запозичення в лінгвістиці, проаналізовано етапи формування лексичного складу корейської мови, а також визначено соціокультурні та історичні умови, які сприяли відкритості корейської мовної системи до впливу інших мов.

Другий розділ присвячено англомовним запозиченням, які відіграють провідну роль у процесі оновлення корейської лексики. Досліджено історичні передумови появи англіцизмів у корейській мові, їхні структурно-семантичні особливості, типи адаптації та функціонування в різних сферах суспільного життя: ЗМІ, реклама, побутове мовлення, освіта, техніка та мода.

У третьому розділі аналізується вплив інших мов, зокрема японської та європейських, на сучасну корейську мову. Окрему увагу приділено прагматичному аналізу вживання іншомовних елементів у сучасному корейському дискурсі, що дозволяє оцінити ступінь їх інтеграції та семантичного переосмислення. Розглянуто специфіку використання запозичень у різних комунікативних контекстах і з урахуванням соціально-культурних факторів.

У роботі використано описовий, історико-порівняльний та соціолінгвістичний методи дослідження. Зроблено висновки щодо закономірностей адаптації іншомовної лексики в корейській мові, а також проаналізовано взаємозв'язок між глобалізаційними процесами, культурною динамікою та мовною системою.

Отримані результати можуть бути використані в галузі прикладної лінгвістики, перекладознавства, викладання корейської мови як іноземної та подальших наукових дослідженнях у сфері контактної лінгвістики.

Ключові слова: корейська мова, лексичні запозичення, англіцизми, японізми, мовна адаптація, глобалізація, соціолінгвістика, дискурс, міжмовна взаємодія.

ABSTRACT

This thesis presents a comprehensive study of lexical borrowings in modern Korean, with a particular focus on English loanwords (anglicisms) as well as elements borrowed from other languages. The main aim of the research is to identify the mechanisms and pathways through which foreign vocabulary enters the Korean linguistic system, to analyze its structural and semantic features, and to examine the sociolinguistic and pragmatic factors that facilitate the active integration of borrowed elements.

The first chapter outlines the theoretical foundations of lexical borrowing. It explores the definition of borrowing in linguistics, the historical development of the Korean lexicon, and the sociocultural and historical conditions that contributed to the receptiveness of the Korean language to foreign influence.

The second chapter is devoted to English borrowings, which play a dominant role in the lexical enrichment of Korean. It examines the historical background of anglicisms, their structural and semantic characteristics, and their functioning in various spheres such as media, advertising, daily speech, education, technology, and fashion.

The third chapter investigates the influence of other languages, including Japanese and various European languages, on modern Korean vocabulary. Special attention is given to the pragmatic analysis of borrowed elements in contemporary Korean discourse, which allows for an assessment of their degree of integration and semantic re-evaluation. The study also analyzes how these borrowings are used in different communicative contexts and how social and cultural factors affect their perception and usage.

The research employs descriptive, historical-comparative, and sociolinguistic methods. The findings reveal patterns of foreign lexical adaptation in the Korean language and highlight the interplay between globalization, cultural dynamics, and language development.

The results of this study may be applied in the fields of applied linguistics, translation studies, Korean language education, and further research in contact linguistics.

Keywords: Korean language, lexical borrowings, anglicisms, Japanisms, language adaptation, globalization, sociolinguistics, discourse, language contact.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ	9
1.1. Поняття лексичного запозичення в лінгвістиці	9
1.2. Історія формування лексичного складу корейської мови	12
1.3. Соціолінгвістичні аспекти мовних запозичень у Кореї.....	16
Висновки до розділу 1	21
РОЗДІЛ 2. АНГЛІЙСЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ.....	23
2.1. Історичні передумови англійських запозичень у корейській мові.....	23
2.2. Структурно-семантичні особливості англіцизмів у корейській мові ...	27
2.3. Функціонування англіцизмів у різних сферах корейської мови	32
Висновки до розділу 2	37
РОЗДІЛ 3. ВПЛИВ ІНШИХ МОВ НА ЛЕКСИЧНИЙ СКЛАД СУЧАСНОЇ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ	39
3.1. Японські запозичення в корейській мові	39
3.2. Запозичення з європейських мов (окрім англійської)	41
3.3. Прагматичний аналіз використання іншомовних запозичень у сучасному корейському дискурсі	44
Висновки до розділу 3	47
ВИСНОВКИ	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	51

ВСТУП

Дипломна робота присвячена дослідженню лексичних запозичень у сучасній корейській мові та впливу англійської та інших мов на її лексичний склад. Корейська мова має давню історію та багату культурну спадщину, проте в умовах глобалізації та активних міжкультурних контактів вона зазнає суттєвих змін, особливо на лексичному рівні. Вивчення процесів запозичення та інтеграції іншомовних слів у корейську мову є надзвичайно актуальним у контексті розуміння сучасних мовних тенденцій та прогнозування подальшого розвитку корейської мови.

Актуальність даного дослідження обумовлена стрімким зростанням кількості запозичень у корейській мові протягом останніх десятиліть, що пов'язано з інтенсифікацією міжнародних контактів Південної Кореї, розвитком інформаційних технологій, глобалізацією економіки та культури. Особливо помітним є вплив англійської мови, яка стала основним джерелом нових запозичень у корейській мові. Крім того, актуальність роботи підсилюється необхідністю систематизації та аналізу сфер використання запозичень, визначення ступеня їх адаптації в системі корейської мови та оцінки їхнього впливу на розвиток мови загалом.

Аналіз сучасного стану проблеми свідчить про значний інтерес науковців до питань мовних запозичень у корейській мові. Вагомий внесок у дослідження цієї теми зробили такі корейські лінгвісти, як Лі Кільмун, Сон Джінсон та Кім Мінсу, які розглядали історичні аспекти іншомовних запозичень та їх інтеграцію в корейську мову. Серед західних дослідників слід відзначити роботи Росса Кінга, Даніеля Швекендіка та Хьон-Сук Парк, які аналізували процеси адаптації англійських запозичень у корейській мові. Українські сходознавці, зокрема Ким Сук Вон, Рижков А.Г. та Ковальчук Ю.А., також зробили значний внесок у вивчення корейської мови та процесів лексичних запозичень. Однак, незважаючи на наявні дослідження,

комплексний аналіз сучасних тенденцій запозичень у корейській мові та їхнього впливу на різні мовні рівні потребує подальшого вивчення.

Метою дослідження є комплексний аналіз лексичних запозичень у сучасній корейській мові, виявлення специфіки їх фонетичної, графічної, морфологічної та семантичної адаптації, а також визначення ролі запозичень у збагаченні лексичного складу корейської мови.

Об'єктом дослідження є лексичні запозичення в сучасній корейській мові.

Предметом дослідження є специфіка адаптації та функціонування лексичних запозичень з англійської та інших мов у сучасній корейській мові.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання дослідження:

1. проаналізувати історичні передумови та етапи запозичення іншомовної лексики в корейську мову;
2. визначити основні джерела та сфери запозичень у сучасній корейській мові;
3. дослідити особливості фонетичної та графічної адаптації запозичень;
4. проаналізувати морфологічну та семантичну адаптацію запозичених лексем;
5. визначити функціональні особливості використання запозичень у різних стилях корейської мови;
6. виявити вплив запозичень на словотвірні процеси в корейській мові;
7. окреслити сучасні тенденції у сфері лексичних запозичень та їхній вплив на подальший розвиток корейської мови.

Практична значущість роботи визначається можливістю використання її результатів у лексикографічній практиці, при укладанні словників запозичень, а також у навчальному процесі при викладанні корейської мови, теоретичних курсів з лексикології, стилістики та історії корейської мови.

Методологічною основою дослідження є комплексний підхід, що поєднує традиційні лінгвістичні методи та сучасні підходи до аналізу мовних

явищ. У роботі використано такі методи дослідження: описовий метод (для систематизації та інтерпретації мовного матеріалу), компаративний метод (для порівняння особливостей запозичень з різних мов), етимологічний аналіз (для визначення походження запозичень), структурно-семантичний аналіз (для виявлення особливостей семантичної адаптації запозичень), статистичний метод (для кількісного аналізу запозичень за джерелами та сферами вживання).

Структура роботи зумовлена метою та завданнями дослідження і складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ

1.1. Поняття лексичного запозичення в лінгвістиці

Лексичне запозичення являє собою один із найважливіших процесів збагачення та розвитку словникового складу будь-якої мови. У лінгвістичній науці існує декілька підходів до визначення поняття "запозичення". В українському мовознавстві запозичення розглядають як елемент чужої мови, перенесений з однієї мови до іншої внаслідок мовних контактів, а також сам процес переходу елементів однієї мови до іншої [32, с. 157]. Кочерган М.П. трактує мовне запозичення як процес, під час якого відбувається перехід мовних елементів від однієї мови до іншої, внаслідок економічних, політичних, культурних та інших типів взаємодії між народами [37, с. 191].

Важливо розрізняти запозичення як процес (*adoption, borrowing process*) та запозичення як результат цього процесу (*loanword, borrowing*). У першому випадку мова йде про динамічне явище інтеграції іншомовних елементів до системи мови-реципієнта, а в другому – про статичний результат, який вже зафіксовано в лексичній системі мови [36, с. 294]. Подібне розмежування є важливим методологічним принципом при вивченні лексичних запозичень у будь-якій мові, включно з корейською.

Згідно з дослідженнями Томасон і Кауфмана, запозичення слід розуміти як інкорпорацію іншомовних елементів у мову-реципієнт мовцями цієї мови [28, с. 37]. Цей процес зазвичай починається з лексики, але при інтенсивному контакті може поширюватися на фонологію, морфологію та синтаксис. На думку Айкенвальд, запозичення – це адаптація мовного матеріалу з однієї мови до іншої, що відбувається в ситуації мовного контакту [2, с. 12].

Сучасні лінгвістичні дослідження пропонують класифікувати запозичення за різними критеріями. За ступенем асиміляції запозичення поділяють на повністю асимільовані, частково асимільовані та неасимільовані.

За сферою вживання – загальноновживані та спеціальні терміни. За шляхом запозичення розрізняють прямі запозичення (безпосередньо з мови-джерела) та опосередковані (через мову-посередник). За часом – давні та нові запозичення [33, с. 145].

У контексті дослідження лексичних запозичень у корейській мові варто особливу увагу приділити класифікації запозичень за ступенем їх фонетичної, графічної, граматичної та семантичної адаптації. Кім Сун Юн у своїй праці "Foreign words in Korean: A phonological and semantic study" наголошує на важливості багаторівневого аналізу процесів адаптації іншомовних слів у корейській мові [18, с. 43]. Автор пропонує розглядати фонологічну адаптацію як первинний процес, під час якого відбувається пристосування звукового складу запозиченого слова до фонетичної системи корейської мови. Цей процес супроводжується заміною відсутніх у корейській мові звуків на найближчі за артикуляцією, спрощенням складних приголосних кластерів, додаванням голосних для уникнення закритих складів тощо.

Графічна адаптація – це передача іншомовного слова засобами корейської графіки (хангиль), яка має свої особливості та обмеження в порівнянні з латиницею або іншими графічними системами. Граматична адаптація передбачає включення запозиченого слова до граматичної системи корейської мови, надання йому відповідних граматичних категорій та можливості сполучатися з іншими словами за правилами корейської граматики [13, с. 156].

Семантична адаптація є найскладнішим рівнем, оскільки вона стосується змін у значенні запозиченого слова. Як зауважує Кочерган М.П., запозичене слово може зберігати своє первинне значення, звужувати або розширювати його, або ж набувати абсолютно нового значення, відсутнього в мові-джерелі [36, с. 301]. Наприклад, англійське слово "meeting" у корейській мові (미팅) звузило своє значення і використовується переважно для

позначення побачення або зустрічі з метою знайомства потенційних партнерів [16, с. 12].

Білецький А. підкреслює, що запозичення – це природний процес розвитку мови, який не слід розглядати як негативне явище [30, с. 112]. Запозичення можуть заповнювати лакуни в лексичній системі мови, дозволяючи точніше висловлювати думки та називати нові предмети, явища чи поняття, для яких у мові-реципієнті не існує власних назв. Крім того, запозичення можуть виконувати стилістичну функцію, надаючи мовленню додаткових експресивних відтінків.

Костенко Г.В. виділяє ряд чинників, що спричиняють процеси запозичення: потреба в нових найменуваннях для нових предметів, явищ, понять; необхідність розмежування семантично близьких, але різних за змістом понять; тенденція до економії мовних засобів та усунення полісемії; соціально-психологічні чинники (престижність іншомовного слова); комунікативна необхідність для позначення реалій іншомовної культури [35, с. 33].

У корейському мовознавстві лексичні запозичення традиційно розглядаються в контексті взаємодії "рідних" (고유어, native Korean words), сино-корейських (한자어, Sino-Korean words) та "іноземних" (외래어, loanwords) шарів лексики. Така класифікація відображає історичну специфіку формування лексичного складу корейської мови та дозволяє простежити динаміку процесів запозичення в різні історичні періоди [25].

Кі Джей у своїй праці "The Development of Loanwords and Their Adaptation in Korean" аналізує особливості лексичних запозичень у корейській мові та їх адаптацію до корейської фонологічної системи [15, с. 270]. Дослідниця зазначає, що процес адаптації іншомовних слів у корейській мові відбувається відповідно до специфічних правил, які регулюються як внутрішніми законами мовної системи, так і зовнішніми факторами, такими як мовна політика та пуристичні тенденції.

Важливим аспектом дослідження лексичних запозичень є також розмежування запозичень та іншомовних вкраплень. Якщо запозичення – це іншомовні слова, які вже інтегрувалися до системи мови-реципієнта та підпорядковуються її законам, то іншомовні вкраплення – це слова, які зберігають своє іншомовне звучання, написання та граматичні особливості, не інтегруючись повністю до системи мови-реципієнта [37, с. 193]. У корейській мові, особливо в молодіжному слензі та мові ЗМІ, часто трапляються англійські слова, які використовуються без адаптації або з мінімальною адаптацією, що робить їх ближчими до іншомовних вкраплень, ніж до повноцінних запозичень.

Таким чином, поняття лексичного запозичення в лінгвістиці є багатоаспектним явищем, яке охоплює як процес перенесення елементів однієї мови до іншої, так і результат цього процесу. Дослідження лексичних запозичень потребує комплексного підходу, який враховує фонетичні, графічні, граматичні та семантичні аспекти адаптації іншомовних слів, а також соціолінгвістичні фактори, що впливають на процеси запозичення.

1.2. Історія формування лексичного складу корейської мови

Історія формування лексичного складу корейської мови тісно пов'язана з культурно-історичним розвитком Кореї та її взаємодією з іншими країнами та культурами. Дослідники поділяють лексичний склад сучасної корейської мови на три основні шари: власне корейські слова (고유어), сино-корейські слова (한자어) та запозичення з інших мов (외래어) [22, с. 47].

Власне корейські слова (고유어) представляють найдавніший шар лексики, який сформувався в процесі розвитку корейської мови ще до контактів з китайською цивілізацією. До цієї категорії належать слова, що позначають базові поняття, родинні стосунки, частини тіла, природні явища, а

також дієслова та прикметники, які описують основні дії та ознаки [44, с. 94]. Наприклад, 물 (mul, вода), 바람 (baram, вітер), 불 (bul, вогонь), 아버지 (abeoji, батько), 어머니 (eomeoni, мати). Власне корейські слова складають приблизно 30-35% лексичного складу сучасної корейської мови, хоча в повсякденному мовленні їх частка може бути вищою [25].

Сино-корейські слова (한자어) – це слова, запозичені з китайської мови або утворені в Кореї з китайських морфем. Процес запозичення китайських слів розпочався близько I-II століття н.е. і досяг свого піку в період Трьох Царств (삼국시대, 57 р. до н.е. – 668 р. н.е.) та Об'єданого Сілла (통일신라, 668-935 pp.) [22, с. 52]. Спочатку китайські ієрогліфи використовувалися для написання власне корейських слів (система іду, 이두), але поступово китайська лексика почала проникати в корейську мову. Цьому сприяло запровадження конфуціанства, буддизму та китайської системи освіти.

Сино-корейські слова стали невід'ємною частиною корейської лексики, особливо в науковій, політичній, філософській та адміністративній сферах. На сьогодні вони складають близько 50-60% лексичного складу корейської мови [43]. Однак, їхнє відсоткове співвідношення в різних функціональних стилях може значно відрізнятися: від 30-40% у розмовній мові до 70-80% у науковому та офіційно-діловому стилях [22, с. 58].

Варто зазначити, що сино-корейські слова часто розглядаються як особливий тип запозичень, які повністю інтегрувалися до системи корейської мови та стали її невід'ємною частиною. Вони вимовляються за правилами корейської фонетики, хоча і зберігають свою морфологічну структуру, що дозволяє легко ідентифікувати їхнє китайське походження. Наприклад, 학교 (hakgyo, школа), 대학 (daehak, університет), 학생 (haksaeng, студент) – всі ці

слова складаються з китайських морфем, але вимовляються згідно з правилами корейської фонетики [19, с. 54].

З розвитком корейської писемності та створенням корейського алфавіту хангиль у 1446 році королем Седжоном (훈민정음, Hunmin Jeong-eum) відбулося розмежування власне корейської та китайської писемних традицій [21, с. 145]. Однак, незважаючи на наявність власної системи письма, китайські ієрогліфи (ханча, 한자) продовжували використовуватися поряд із хангилом аж до середини ХХ століття, а в Південній Кореї їх обмежене використання зберігається і донині, особливо в наукових текстах, власних назвах та деяких офіційних документах.

Третій шар лексики – запозичення з інших мов (외래어) – почав формуватися значно пізніше. До XVII-XVIII століть контакти корейців з носіями інших мов, крім китайської та, меншою мірою, японської, були обмеженими через політику самоізоляції, яку проводила Корея. Перші європейські слова почали проникати в корейську мову через китайські та японські переклади, а пізніше – через безпосередні контакти з європейцями [3, с. 46].

Значний вплив на лексичний склад корейської мови мала японська окупація Кореї (1910-1945 рр.), коли японська мова була офіційною мовою адміністрації, освіти та значною мірою повсякденного спілкування. У цей період до корейської мови увійшло багато японських слів та виразів, особливо в сферах політики, економіки, освіти та технологій [16, с. 11]. Після звільнення Кореї від японського панування розпочався процес "очищення" корейської мови від японських запозичень, який був особливо інтенсивним у Північній Кореї, де проводилася політика мовного пуризму.

З другої половини ХХ століття найвпливовішим джерелом запозичень у корейській мові стала англійська мова, що пов'язано з присутністю американських військ у Південній Кореї, розвитком економічних, політичних

та культурних зв'язків із США та іншими англomовними країнами, а також глобалізацією та розвитком інформаційних технологій [26, с. 170]. Англійські запозичення проникають у різні сфери корейської мови: від технічної термінології до повсякденної лексики та молодіжного сленгу.

Крім англійської, корейська мова запозичує слова з французької (здебільшого в сферах моди, кулінарії), німецької (філософія, наука), італійської (музика, кулінарія), португальської та інших європейських мов, а також з мов країн Азії. Загалом запозичення з мов, відмінних від китайської, складають приблизно 5-10% лексичного складу сучасної корейської мови, хоча їхня частка постійно зростає, особливо в молодіжному мовленні та сферах, пов'язаних з новими технологіями [17, с. 56].

Особливістю історичного розвитку лексичного складу корейської мови є те, що протягом тривалого часу основним джерелом запозичень була китайська мова, а пізніше значний вплив мала японська, яка, в свою чергу, також запозичила багато слів з китайської та європейських мов. Це створює ситуацію, коли деякі запозичення потрапили до корейської мови опосередковано, через мову-посередник, що впливає на їхню фонетичну, графічну та семантичну адаптацію [15, с. 273].

Формування лексичного складу корейської мови також тісно пов'язане з розвитком системи письма. До створення хангиля у 1446 році корейська мова не мала власної системи письма, і для запису корейських текстів використовувалися різні адаптації китайських ієрогліфів: система "іду" (이두), "хянчхаль" (향찰) та "куг'йоль" (구결) [21, с. 150]. Створення хангиля стало важливим етапом у розвитку корейської мови та культури, оскільки дозволило записувати власне корейські слова та звуки, які було важко передати за допомогою китайських ієрогліфів.

Сучасний період розвитку лексичного складу корейської мови характеризується інтенсивними процесами запозичення, особливо з англійської мови, а також створенням нових слів на основі вже наявних у мові

елементів. Корейська мова активно адаптує іншомовні слова до своєї фонетичної та графічної системи, а також інтегрує їх до граматичної системи мови [40, с. 28].

Важливу роль у формуванні сучасного лексичного складу корейської мови відіграє мовна політика, яка здійснюється через Національний інститут корейської мови (국립국어원), створений у 1991 році. Інститут займається стандартизацією корейської мови, розробкою правил транскрипції іншомовних слів, створенням нової термінології на основі власне корейських або сино-корейських елементів та регулюванням процесів запозичення [42].

Цікавим аспектом формування лексичного складу корейської мови є також розвиток "корейської англійської" (Konglish, 콩글리시) – підсистеми, яка включає англійські запозичення, адаптовані до корейської фонетичної та граматичної системи, а також гібридні утворення, які поєднують елементи англійської та корейської мов. Konglish займає особливе місце в молодіжному мовленні та популярній культурі, і його використання часто має соціолінгвістичне підґрунтя, пов'язане з прагненням мовців демонструвати свою сучасність та обізнаність у глобальних трендах [26, с. 173].

Таким чином, історія формування лексичного складу корейської мови відображає складні процеси культурної, політичної та економічної взаємодії Кореї з іншими країнами та культурами. Від давніх контактів з Китаєм до сучасної глобалізації – кожен історичний період залишив свій слід у лексичній системі корейської мови, збагачуючи її новими словами та виразами, які адаптувалися до фонетичної, графічної та граматичної системи корейської мови та стали її невід'ємною частиною.

1.3. Соціолінгвістичні аспекти мовних запозичень у Кореї

Соціолінгвістичний аналіз мовних запозичень у корейській мові дозволяє розглянути це явище в контексті соціальних, політичних, культурних

та психологічних чинників, які впливають на процеси запозичення та адаптації іншомовних слів. Соціолінгвістичний підхід є особливо актуальним при дослідженні сучасної ситуації в Кореї, де процеси мовних запозичень тісно пов'язані з динамікою суспільних змін, глобалізацією, технологічним розвитком та культурними трансформаціями.

Один із ключових соціолінгвістичних аспектів мовних запозичень – це їх роль у формуванні мовної ідентичності та мовної політики. У Кореї, як і в багатьох інших країнах, ставлення до запозичень часто є маркером політичних та ідеологічних позицій. Показовим у цьому контексті є порівняння мовної політики Північної та Південної Кореї, які після розділення у 1945 році обрали різні шляхи розвитку, в тому числі й щодо мовної політики [49, с. 127].

У Північній Кореї проводиться політика жорсткого мовного пуризму, спрямована на "очищення" корейської мови від іноземних запозичень, особливо з англійської та японської мов, та заміну їх власне корейськими або сино-корейськими еквівалентами. Ця політика є частиною загальної ідеології "чучхе" (주체), яка наголошує на самостійності та незалежності Північної Кореї. Наприклад, замість запозиченого слова 컴퓨터 (keompyuteo, комп'ютер) у Північній Кореї використовується термін 전자계산기 (jeonja gyesangi, електронний обчислювальний пристрій), а замість 인터넷 (inteonet, інтернет) – 전자우편망 (jeonja uyeongmang, електронна поштова мережа) [24, с. 130].

Натомість у Південній Кореї, попри наявність певних пуристичних тенденцій, особливо після звільнення від японської окупації, загалом спостерігається більш ліберальне ставлення до запозичень, особливо з англійської мови. Запозичення активно використовуються в різних сферах життя: від наукової термінології до повсякденного спілкування та молодіжного сленгу. Це пов'язано з інтеграцією Південної Кореї у глобальну

економіку, розвитком міжнародних контактів, впливом американської та західної культури, а також з технологічним розвитком країни [23, с. 250].

Важливим соціолінгвістичним аспектом мовних запозичень у Кореї є їх стратифікація за соціальними, віковими та професійними групами. Дослідження показують, що активніше використовують запозичення молоді люди, особливо в міських районах, а також представники певних професійних груп, пов'язаних з міжнародними контактами, новими технологіями, модою, музикою та іншими сферами, які зазнають значного впливу глобалізації [17, с. 76].

Кім Чон Тхе, Хван Сун Ан та Чо Сон Ю у своєму дослідженні "Loanword Usage and Acceptance in Korean: A Corpus Study" аналізують використання запозичень різними віковими групами та виявляють, що молодь (15-29 років) використовує запозичення майже вдвічі частіше, ніж люди старшого віку (60+ років). Крім того, серед молоді поширена практика мовної гібридизації – створення нових слів та виразів, які поєднують елементи корейської та англійської мов [17, с. 83].

Гендерний аспект використання запозичень також заслуговує на увагу. Дослідження показують, що жінки, особливо молоді, частіше використовують запозичення та іншомовні вкраплення, ніж чоловіки. Це може бути пов'язано з більшою відкритістю жінок до мовних інновацій та їхньою активною участю в сферах, де запозичення особливо поширені (мода, краса, популярна культура) [17, с. 87].

Важливим соціолінгвістичним аспектом є також функціональна диференціація запозичень за сферами вживання. В офіційно-діловому стилі, науковій літературі, офіційних документах та новинах запозичення з англійської та інших західних мов використовуються більш обмежено та контролювано, часто з поясненнями або відповідниками корейською мовою. Натомість у рекламі, розважальних програмах, молодіжних журналах та соціальних медіа запозичення використовуються дуже активно, часто без адаптації або з мінімальною адаптацією [48].

Цікавим явищем є використання запозичень як маркерів соціального статусу та престижу. Вміле використання англійських та інших іншомовних слів може сприйматися як ознака освіченості, сучасності та високого соціального статусу. Це особливо помітно в корпоративному середовищі, де англійські терміни часто використовуються замість корейських еквівалентів, навіть якщо такі існують [4, с. 214]. Наприклад, у корейських компаніях широко використовуються такі англійські терміни, як 미팅 (miting, meeting), 프레젠테이션 (peurejentaiseon, presentation), 비즈니스 (bijeuniseu, business), 마케팅 (makething, marketing) тощо.

Важливу роль у регулюванні процесів запозичення відіграє мовна політика та діяльність мовних інституцій. У Південній Кореї ключову роль у цьому процесі відіграє Національний інститут корейської мови (국립국어원), який розробляє правила транскрипції іншомовних слів, рекомендації щодо використання запозичень та пропонує власне корейські або сино-корейські еквіваленти для поширених запозичень [42]. Інститут також проводить моніторинг використання іншомовних слів у різних сферах, включаючи ЗМІ, рекламу та офіційні документи.

Однак, незважаючи на зусилля мовних інституцій та наявність пуристичних тенденцій, процеси запозичення в корейській мові продовжують інтенсивно розвиватися. Це пов'язано з тим, що запозичення часто заповнюють лексичні лакуни, дозволяючи точніше висловлювати думки та називати нові предмети, явища чи поняття, для яких у корейській мові не існує власних назв. Крім того, запозичення можуть виконувати стилістичну функцію, надаючи мовленню додаткових експресивних відтінків [24, с. 135].

Особливе місце в соціолінгвістичному аналізі мовних запозичень займає феномен "Konglish" (콩글리시) – специфічної форми корейсько-англійського мовного гібриду, який включає англійські слова, адаптовані до корейської

фонетичної та граматичної системи, а також гібридні утворення, які не існують ані в англійській, ані в корейській мовах [26, с. 176]. Konglish є результатом творчого переосмислення англійських слів та виразів у корейському культурному контексті та відображає процеси мовної гібридизації в умовах глобалізації.

Прикладами Konglish є такі вирази, як 핸드폰 (hendeupon, "hand phone" – мобільний телефон), 아이쇼핑 (aisyoping, "eye shopping" – розглядання вітрин без наміру купівлі), 오피스텔 (opiseutel, поєднання "office" і "hotel" – тип житла, що поєднує офісні та житлові приміщення) [15, с. 280]. Ці та подібні вирази активно використовуються в повсякденному спілкуванні, особливо серед молоді, і стають частиною корейської лінгвокультури.

Важливим соціолінгвістичним аспектом є також вплив запозичень на формування нових словотвірних моделей та граматичних конструкцій у корейській мові. Наприклад, поширення англійських запозичень сприяло поширенню моделі творення іменників від основ дієслів за допомогою суфіксів -ing, -er, -tion, які в корейській мові передаються як -팅 (-ting), -어 (-eo), -션 (-syeon) відповідно. Це, в свою чергу, впливає на загальну динаміку словотвірних процесів у корейській мові [23, с. 253].

Цікавим соціолінгвістичним явищем є також зворотний процес – запозичення корейських слів іншими мовами, особливо англійською. З розвитком корейської економіки, популяризацією корейської культури (K-pop, K-drama) та феноменом "корейської хвилі" (Hallyu, 한류) корейські слова почали проникати в інші мови [20]. Наприклад, такі слова, як kimchi (김치), taekwondo (태권도), chaebol (재벌), hallyu (한류), aegyo (애교), K-pop (케이팝) увійшли до словникового складу англійської та інших мов [47].

Цей процес є свідченням зростання впливу корейської культури на глобальному рівні та змінює традиційну динаміку мовних запозичень, де зазвичай англійська мова виступала як донор, а корейська – як реципієнт. Таке двостороннє мовне запозичення відображає складність та багатовимірність сучасних мовних контактів в умовах глобалізації [24, с. 139].

Важливо також відзначити роль цифрових технологій та соціальних медіа у поширенні мовних запозичень. Інтернет, соціальні мережі, месенджери та інші форми цифрової комунікації створюють нові канали для швидкого поширення мовних інновацій, включаючи запозичення. Крім того, специфіка онлайн-комунікації (швидкість, стислість, спонтанність) сприяє використанню запозичень, особливо з англійської мови, яка домінує в цифровому просторі [39, с. 164].

Таким чином, соціолінгвістичні аспекти мовних запозичень у Кореї є багатовимірним та динамічним явищем, яке відображає складні процеси соціальної, культурної та технологічної трансформації корейського суспільства в умовах глобалізації. Дослідження цих аспектів дозволяє краще зрозуміти роль запозичень у формуванні мовної ідентичності, соціальній стратифікації та культурній динаміці сучасної Кореї.

Висновки до розділу 1

У розділі 1 розглянуто теоретичні засади дослідження мовних запозичень, які є важливим механізмом збагачення лексичного складу будь-якої мови. Проаналізовано різні підходи до визначення поняття "запозичення", виявлено відмінності між запозиченням як процесом та запозиченням як результатом цього процесу. Досліджено класифікацію запозичень за різними критеріями: ступенем асиміляції, сферою вживання, шляхом запозичення та часом. Виокремлено основні рівні адаптації іншомовних слів: фонетичний, графічний, граматичний та семантичний. Розглянуто історію формування лексичного складу корейської мови, яка включає три основні шари: власне

корейські слова (고유어), сино-корейські слова (한자어) та запозичення з інших мов (외래어). Проаналізовано соціолінгвістичні аспекти мовних запозичень у Кореї, включаючи їх роль у формуванні мовної ідентичності, соціальній стратифікації, мовній політиці та культурній динаміці сучасної Кореї.

РОЗДІЛ 2. АНГЛІЙСЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

2.1. Історичні передумови англійських запозичень у корейській мові

Історичний розвиток англійських запозичень у корейській мові тісно пов'язаний із політичними, економічними та культурними відносинами між Кореєю та англомовними країнами, особливо США. Процес проникнення англійських слів до корейського лексикону розпочався відносно пізно порівняно з іншими мовними контактами у корейській історії, однак відзначається особливою інтенсивністю, особливо у другій половині ХХ та на початку ХХІ століття.

Перші контакти між Кореєю та англомовними країнами відбулися в середині ХІХ століття. У 1882 році Корея підписала договір про дружбу та торгівлю зі Сполученими Штатами Америки, що стало початком офіційних відносин між двома країнами [22, с. 168]. Проте в цей період англійська мова ще не мала значного впливу на корейську лексику, оскільки контакти з англомовним світом залишалися обмеженими. Більшість іноземних запозичень у корейській мові цього періоду походили з китайської та японської мов.

Перший етап активного проникнення англійських слів у корейську мову припадає на період японського колоніального правління (1910-1945). Парадоксально, але саме через посередництво японської мови до корейської увійшло багато англійських та інших європейських запозичень [16, с. 13]. Японія, яка розпочала процес модернізації після реставрації Мейдзі (1868), активно запозичувала західну термінологію, яка згодом передавалася і до Кореї. Такі слова, як 라디오 (radio – радіо), 택시 (taxi – таксі), 커피 (coffee – кава), потрапили до корейської мови саме через японське посередництво [3, с. 52].

Другий, значно інтенсивніший етап англійських запозичень розпочався після завершення Другої світової війни та звільнення Кореї від японського колоніального правління. Розділення країни на Північну та Південну Корею у 1945 році та подальша Корейська війна (1950-1953) призвели до присутності американських військ у Південній Кореї та встановлення тісних політичних, економічних і культурних зв'язків із США [15, с. 283]. Цей період характеризується значним збільшенням прямих запозичень з англійської мови, які вже не проходили через японське мовне посередництво.

У 1950-1960-х роках англійські запозичення здебільшого стосувалися військової термінології, побутових предметів, привнесених американськими військовими, а також нових технологій та продуктів, які з'явилися в країні завдяки американській допомозі та торгівлі. До таких запозичень належать слова: 지프 (jeep – джип), 아이스크림 (ice cream – морозиво), 버스 (bus – автобус), 텔레비전 (television – телевізор) [26, с. 169].

Третій етап англійських запозичень пов'язаний з економічним бумом Південної Кореї у 1970-1990-х роках, так званім "Корейським економічним дивом". Швидка індустріалізація, розвиток міжнародної торгівлі та інтеграція Південної Кореї у глобальну економіку сприяли проникненню численних англійських термінів у сфери бізнесу, фінансів, маркетингу та менеджменту [17, с. 64]. З'явилися такі запозичення, як 마케팅 (marketing – маркетинг), 비즈니스 (business – бізнес), 매니저 (manager – менеджер), які стали невід'ємною частиною корейської ділової мови.

Четвертий, сучасний етап англійських запозичень розпочався в 1990-х роках і триває донині. Він характеризується безпрецедентною інтенсивністю запозичень, пов'язаною з глобалізацією, розвитком інформаційних технологій, Інтернету та соціальних медіа, а також зростанням міжнародного впливу корейської популярної культури (Hallyu, Корейська Хвиля) [24, с. 133]. Цей період відзначається не лише кількісним зростанням запозичень, але й їхнім

проникненням у найрізноманітніші сфери життя, включаючи повсякденне спілкування, молодіжний сленг, соціальні медіа тощо.

Важливо зазначити, що історія англійських запозичень у Північній та Південній Кореї розвивалася по-різному після розділення країни. У Північній Кореї, з її політикою ідеологічної та культурної ізоляції, проводилася жорстка мовна політика, спрямована на "очищення" корейської мови від іноземних запозичень, особливо з англійської мови. Натомість північнокорейська влада заохочувала створення нових слів на основі власне корейських або сино-корейських елементів [49, с. 129]. Наприклад, замість англіцизму 컴퓨터 (computer – комп'ютер), який використовується в Південній Кореї, у Північній Кореї вживається термін 전자계산기 (електронний обчислювальний пристрій).

На розвиток англійських запозичень у корейській мові вплинула також освітня політика. У Південній Кореї з 1960-х років англійська мова стала обов'язковим предметом у школах, а з 1990-х років спостерігається справжній бум вивчення англійської мови, що отримав назву "English fever" (영어 열풍). Знання англійської мови стало важливим соціальним капіталом та фактором успіху в кар'єрі, що сприяло поширенню англійських слів та виразів у повсякденному мовленні [23, с. 255].

З погляду типології та механізмів запозичення, англійські слова в корейській мові можна поділити на кілька категорій. По-перше, це прямі запозичення, які адаптуються до корейської фонетичної та графічної системи, але зберігають своє оригінальне значення, наприклад: 버스 (bus – автобус), 커피 (coffee – кава). По-друге, це семантичні запозичення або кальки, коли запозичується лише значення, а слово утворюється з власне корейських або сино-корейських елементів. По-третє, це гібридні утворення, які поєднують

елементи англійської та корейської мов, наприклад: 풀-타임 (full-time – повний робочий день), 셀카 (self-camera – селфі) [15, с. 281].

Таблиця 2.1

Основні етапи проникнення англійських запозичень у корейську мову

Період	Історичний контекст	Характер запозичень	Приклади
1882-1910	Початок офіційних контактів із США	Обмежені, переважно в дипломатичних документах	미국 (Miguk – America), 달러 (dalleo – dollar)
1910-1945	Японське колоніальне правління	Через посередництво японської мови	라디오 (radio), 택시 (taxi), 커피 (coffee)
1945-1970	Американська військова присутність, Корейська війна	Військова термінологія, побутові предмети	지프 (jeep), 아이스크림 (ice cream), 버스 (bus)
1970-1990	"Економічне диво", глобалізація	Бізнес, фінанси, технології	마케팅 (marketing), 컴퓨터 (computer), 비디오 (video)
1990-наш час	Інформаційна епоха, Корейська Хвиля	ІТ, соціальні медіа, молодіжна культура	인터넷 (internet), 스마트폰 (smartphone), 블로그 (blog)

Вивчення історичних передумов англійських запозичень у корейській мові дозволяє прослідкувати не лише лінгвістичні процеси, але й ширші соціокультурні трансформації корейського суспільства протягом останніх століть. Від обмежених контактів у XIX столітті до глибокої інтеграції у глобальне інформаційне суспільство у XXI столітті – ці зміни відображаються в динаміці та характері англійських запозичень у корейській мові.

Як зазначає Бейблі О., "історія англійських запозичень у корейській мові – це багат шаровий процес, який відображає не лише мовні контакти, але й складну динаміку культурної взаємодії, модернізації та глобалізації корейського суспільства" [3, с. 54]. Ця думка влучно підкреслює комплексний характер процесів запозичення, які неможливо розглядати поза широким історичним та соціокультурним контекстом.

2.2. Структурно-семантичні особливості англіцизмів у корейській мові

Структурно-семантичні особливості англіцизмів у корейській мові відображають специфіку процесів адаптації іншомовних слів до фонетичної, графічної, морфологічної та семантичної систем корейської мови. Аналіз цих особливостей дозволяє зрозуміти механізми інтеграції англійських запозичень та їхню трансформацію в новому мовному середовищі.

Фонетична адаптація є першим і найбільш очевидним рівнем пристосування англійських слів до корейської мови. Корейська фонетична система значно відрізняється від англійської, що зумовлює суттєві зміни у вимові запозичених слів. Корейська мова має обмежений інвентар приголосних фонем порівняно з англійською, не допускає складних сполучень приголосних на початку та в кінці складу і має чітку складову структуру [13, с. 32]. Це призводить до типових фонетичних трансформацій англійських слів при їх адаптації до корейської мови.

Одна з ключових особливостей фонетичної адаптації – це спрощення складних сполучень приголосних шляхом вставлення голосних. Наприклад, англійське слово "strike" перетворюється на 스트라이크 (seuteulaike), де між приголосними вставляються голосні для утворення складів, відповідних до корейської фонетичної структури [18, с. 57]. Іншою особливістю є заміна відсутніх у корейській мові звуків на найближчі за артикуляцією. Наприклад, звук [f], якого немає в корейській мові, зазвичай замінюється на [p(h)], тому "coffee" стає 커피 (keopi) [15, с. 275].

Графічна адаптація англіцизмів полягає в передачі їх за допомогою корейського алфавіту хангиль. У 1986 році Міністерство освіти Південної Кореї запровадило стандартизовані правила романізації та транскрипції іноземних слів, які були переглянуті та оновлені у 2005 році Національним інститутом корейської мови [42]. Ці правила визначають, як саме передавати

англійські звуки корейськими літерами, і є обов'язковими для офіційних документів, підручників та публікацій.

Морфологічна адаптація англіцизмів у корейській мові має свої специфічні риси. На відміну від європейських мов, де запозичені слова часто зберігають свої морфологічні ознаки (рід, число, закінчення), в корейській мові вони мають підпорядковуватися корейській граматичній системі. Англійські іменники при запозиченні зазвичай трактуються як основи, до яких можуть додаватися корейські граматичні показники – частки та афікси [23, с. 251].

Важливо зазначити, що в корейській мові запозичені англійські слова можуть поєднуватися з корейськими допоміжними дієсловами для утворення нових дієслівних конструкцій. Найчастіше використовуються допоміжні дієслова 하다 (hada – робити), 되다 (doeda – ставати), 당하다 (danghada – зазнавати). Наприклад, англійське слово "start" перетворюється на 스타트하다 (seutateuhada – починати), де англійська основа поєднується з корейським дієсловом 하다 [13, с. 187].

Семантична адаптація є, мабуть, найцікавішим аспектом процесу запозичення, оскільки вона стосується змін у значенні слова при переході з однієї мови до іншої. У корейській мові можна виділити кілька типів семантичних трансформацій англіцизмів. По-перше, це звуження значення, коли багатозначне англійське слово запозичується лише в одному зі своїх значень. Наприклад, англійське слово "meeting" у корейській мові (미팅) вживається переважно у значенні "побачення" або "зустріч молодих людей з метою знайомства" [17, с. 122].

По-друге, це розширення значення, коли запозичене слово набуває додаткових значень, відсутніх в оригіналі. Наприклад, слово 핸들 (hendeur) від англійського "handle" в корейській мові означає не лише "ручка", але й "кермо

автомобіля" [15, с. 281]. По-третє, це семантичний зсув, коли значення запозиченого слова суттєво відрізняється від оригінального. Наприклад, 아파트 (apateu) від англійського "apartment" у корейській мові позначає багатоповерховий житловий будинок, а не окрему квартиру.

Особливим типом семантичних трансформацій є так звані "псевдоанглійські" слова або "конгліш" (Konglish) – слова, які мають англійське походження, але використовуються в корейській мові зі значеннями, відмінними від оригінальних, або взагалі не існують в англійській мові. Наприклад, 핸드폰 (hendeupon, "hand phone") – мобільний телефон, 오피스텔 (opiseutel, поєднання "office" і "hotel") – тип житла, що поєднує офісні та житлові приміщення, 원룸 (wanrum, "one room") – однокімнатна квартира-студія [26, с. 177].

З точки зору словотвору, англіцизми в корейській мові можуть утворювати нові слова за допомогою як власне корейських, так і запозичених афіксів. Поширеними є скорочення довгих англійських слів, наприклад: 리모컨 (rimokon) від "remote controller" – пульт дистанційного керування, 에어컨 (eekon) від "air conditioner" – кондиціонер. Також спостерігається тенденція до утворення гібридних слів, які поєднують англійські та корейські елементи, наприклад: 셀카봉 (selkabong, "selfie stick") – палиця для селфі, де 셀카 походить від англійського "self camera", а 봉 – корейське слово, що означає "палиця" [41, с. 113].

Таблиця 2.2

Структурно-семантичні трансформації англіцизмів у корейській мові

Тип трансформації	Процес	Приклад англіцизму	Оригінальне значення	Корейське значення
-------------------	--------	--------------------	----------------------	--------------------

Фонетична адаптація	Спрощення складних сполучень приголосних	스트레스 (seuteuleseu)	stress	stress
Фонетична адаптація	Заміна відсутніх звуків	커피 (keopi)	coffee	coffee
Фонетична адаптація	Додавання голосних у кінці слова	스키 (seuki)	ski	ski
Графічна адаптація	Передача латиниці хангилям	뉴스 (nyuseu)	news	news
Морфологічна адаптація	Додавання дієслова 하다	체크하다 (chekeuhada)	check	to check
Семантична адаптація	Звуження значення	미팅 (miting)	meeting (будь-яка зустріч)	побачення
Семантична адаптація	Розширення значення	핸들 (hendeur)	handle	ручка, кермо
Семантична адаптація	Семантичний зсув	아파트 (apateu)	apartment (квартира)	багатоповерховий будинок
Словотвірні процеси	Скорочення	에어컨 (eeokon)	air conditioner	кондиціонер
Словотвірні процеси	Гібридизація	셀카봉 (selkabong)	selfie stick	палиця для селфі

Цікавим аспектом структурно-семантичної адаптації англіцизмів є їхнє функціонування в системі стилістичних засобів корейської мови. Англіцизми часто використовуються для створення певних стилістичних ефектів, наприклад, для надання мовленню сучасного, престижного звучання або для створення гумористичного ефекту. У рекламі та маркетингу англіцизми можуть виконувати функцію привернення уваги та створення образу інноваційності, престижності продукту [39, с. 163].

Важливо також зазначити вплив англіцизмів на структуру корейського речення та дискурсу. Хоча граматична структура корейської мови залишається загалом стабільною, спостерігаються певні зміни в порядку слів, використанні сполучників та інших граматичних елементів під впливом англійської мови, особливо в мові ЗМІ, реклами та молодіжному слензі. Наприклад, зростає використання прямого порядку слів (суб'єкт-предикат-об'єкт) замість

традиційного корейського (суб'єкт-об'єкт-предикат) у деяких контекстах, особливо при перекладі з англійської [23, с. 257].

Варто також звернути увагу на явище "приховування" або "маскування" англіцизмів у корейській мові. У деяких випадках англійські запозичення настільки добре адаптуються до корейської фонетичної та граматичної системи, що мовці можуть не усвідомлювати їхнього іншомовного походження. Крім того, через відмінності у фонетичних системах двох мов, одне й те саме англійське слово може мати різні форми в корейській мові залежно від часу запозичення та шляху проникнення (пряме запозичення чи через японську мову). Це створює додаткові складнощі при вивченні англіцизмів у корейській мові та потребує уважного етимологічного аналізу [18, с. 64].

Дослідження структурно-семантичних особливостей англіцизмів у корейській мові має не лише теоретичне, але й практичне значення. Воно сприяє кращому розумінню процесів мовних контактів та мовної взаємодії в умовах глобалізації, а також може бути корисним у викладанні корейської мови іноземцям, перекладацькій практиці та лексикографічній роботі. Зокрема, розуміння специфіки адаптації англіцизмів допомагає уникнути помилок при перекладі та інтерпретації корейських текстів, які містять запозичення з англійської мови.

Як зазначає Кім С. Й., "вивчення структурно-семантичних особливостей англіцизмів у корейській мові дозволяє краще зрозуміти не лише лінгвістичні механізми запозичення, але й культурні, соціальні та психологічні фактори, які впливають на сприйняття та використання іншомовних слів у корейському мовному середовищі" [18, с. 68]. Ця думка підкреслює багатовимірність та комплексний характер процесів запозичення, які не обмежуються лише лінгвістичними аспектами, але охоплюють широкий спектр соціокультурних явищ.

2.3. Функціонування англіцизмів у різних сферах корейської мови

Функціонування англіцизмів у різних сферах корейської мови відображає їхню роль у сучасній комунікації, а також ступінь проникнення англійської мови в різні домени корейського мовного простору. Аналіз особливостей використання англіцизмів у різних сферах допомагає зрозуміти динаміку мовних змін та соціолінгвістичні чинники, які впливають на процеси запозичення.

Наукова та технічна термінологія є однією з найбільш насичених англіцизмами сфер корейської мови. Це пов'язано з глобальним характером наукової комунікації та домінуванням англійської мови в міжнародній науковій спільноті. У таких галузях, як інформаційні технології, медицина, фізика, хімія, біологія тощо, значна частина термінології походить з англійської мови та адаптується до корейської фонетичної та графічної системи [17, с. 92]. Наприклад, у сфері ІТ використовуються такі англіцизми, як 컴퓨터 (keompyuteo – computer), 인터넷 (inteonet – internet), 소프트웨어 (sopeuteuweeo – software).

Важливо зазначити, що в науковій та технічній сферах спостерігається паралельне використання англіцизмів та термінів, утворених з власне корейських або сино-корейських елементів. У багатьох випадках англійський термін та його корейський відповідник співіснують у мові, виконуючи різні функції або використовуючись у різних контекстах. Наприклад, поряд з англіцизмом 컴퓨터 (keompyuteo – computer) існує сино-корейський термін 전자계산기 (jeonja gyesangi – електронний обчислювальний пристрій), хоча в повсякденному мовленні частіше використовується саме англіцизм [42].

Економіка, бізнес та фінанси – це ще одна сфера, де широко використовуються англіцизми. З розвитком глобальної економіки та інтеграцією Південної Кореї у світовий ринок англійська термінологія стала

невід'ємною частиною корейської ділової мови. Такі терміни, як 마케팅 (marketing – marketing), 브랜드 (beuraendeu – brand), 펀드 (peondeu – fund), 비즈니스 (bijeuniseu – business), активно використовуються в корейському бізнес-середовищі [4, с. 238]. Цікаво, що в корпоративній культурі великих корейських компаній, особливо тих, які мають міжнародну присутність, англіцизми часто використовуються навіть за наявності корейських еквівалентів, що можна розглядати як прояв статусної функції запозичень.

Молодіжний сленг та популярна культура є ще однією сферою, де англіцизми представлені дуже широко. Молодь, яка є найбільш відкритою до мовних інновацій соціальною групою, активно використовує англійські слова та вирази в повсякденному спілкуванні, особливо в онлайн-комунікації та соціальних мережах. Англіцизми в молодіжному слензі часто зазнають значних семантичних трансформацій та використовуються в нових значеннях, відмінних від оригінальних [39, с. 164].

Корейська популярна культура, яка в останні десятиліття набула глобального поширення (феномен Hallyu, або "Корейська Хвиля"), також характеризується активним використанням англіцизмів. У К-поп (корейській популярній музиці) англійські слова та фрази часто влітаються в корейські тексти пісень, створюючи своєрідний лінгвістичний мікс. Подібне змішування мов спостерігається і в корейських телесеріалах (K-drama), де англіцизми часто використовуються для створення певного іміджу персонажів або для відображення сучасних тенденцій [24, с. 137].

Реклама та маркетинг є особливо цікавою сферою з точки зору функціонування англіцизмів. У корейській рекламі англійські слова та вирази часто використовуються для створення образу сучасності, інноваційності та престижності продукту. Англіцизми можуть виконувати як інформативну, так і емоційно-експресивну функцію, привертаючи увагу споживачів та створюючи позитивні асоціації з продуктом [4, с. 241].

Цікавим явищем у корейській рекламі є використання не лише запозичених англійських слів, але й англійської мови в оригінальному написанні (латиницею) поряд з корейським текстом. Це створює візуальний ефект "міжнародності" та "глобальності" бренду. Наприклад, в рекламі косметики або модного одягу англійські слова часто використовуються в оригінальному написанні в логотипах та слоганах, навіть якщо основний текст реклами написаний корейською мовою [46].

Освіта та академічне середовище також відзначаються значним впливом англіцизмів. У південнокорейській системі освіти англійська мова посідає важливе місце як обов'язковий предмет у школах та один з ключових критеріїв при вступі до університетів. Це сприяє поширенню англійських слів та виразів у академічному дискурсі. Крім того, багато корейських науковців публікують свої дослідження англійською мовою в міжнародних журналах, що також впливає на використання англіцизмів у науковому мовленні [29, с. 156].

Таблиця 2.3

Функціонування англіцизмів у різних сферах корейської мови

Сфера використання	Функції англіцизмів	Приклади англіцизмів	Особливості функціонування
Наука і технології	Термінологічна, номінативна	컴퓨터 (keompyuteo – computer), 로봇 (robot – robot)	Паралельне використання з сино-корейськими термінами
Економіка і бізнес	Номінативна, статусна	마케팅 (maketing – marketing), 비즈니스 (bijeuniseu – business)	Переважання в міжнародних компаніях
Молодіжний сленг	Експресивна, ідентифікаційна	쿨 (kul – cool), 픽업 (pikkeop – pick up)	Значні семантичні трансформації
Популярна культура (K-pop, K-drama)	Експресивна, стилістична	러브 (leobeu – love), 댄스 (daenseu – dance)	Змішування з корейською в текстах пісень
Реклама і маркетинг	Атрактивна, експресивна	베스트 (beseuteu – best), 뉴 (nyu – new)	Використання латиниці поряд з хангилем

Освіта академічне середовище	і	Термінологічна, статусна	리포트 (ripoteu – report), 세미나 (semina – seminar)	Вплив міжнародних публікацій
Спорт		Номінативна	게임 (geim – game), 스포츠 (seupocheu – sports)	Термінологічна спеціалізація
Побут повсякденне життя	і	Номінативна, експресивна	티비 (tibi – TV), 소파 (sopa – sofa)	Висока ступінь адаптації
Мода і краса		Експресивна, статусна	패션 (paesyeon – fashion), 메이크업 (meikeup – makeup)	Часте використання неадаптованих форм
ЗМІ і соціальні мережі		Інформативна, експресивна	뉴스 (nyuseu – news), 블로그 (beullogeu – blog)	Оперативне запозичення нових термінів

Важливим аспектом функціонування англіцизмів у корейській мові є їхня регіональна та соціальна варіативність. Дослідження показують, що рівень використання англіцизмів корелює з такими соціальними факторами, як вік, освіта, професія та місце проживання мовців. Молодше покоління, люди з вищою освітою, мешканці великих міст та представники певних професійних груп (ІТ-спеціалісти, бізнесмени, працівники міжнародних компаній) більш схильні до використання англіцизмів у своєму мовленні [17, с. 112].

Регіональні відмінності у використанні англіцизмів також досить помітні. У столичному регіоні (Сеул та його околиці) спостерігається більш активне використання англіцизмів порівняно з провінційними районами, що пов'язано з вищим рівнем міжнародних контактів, наявністю великих міжнародних компаній, університетів та культурних центрів [17, с. 114]. Це створює своєрідну мовну стратифікацію, коли використання англіцизмів стає маркером належності до певних соціальних та регіональних груп.

Функціонування англіцизмів у різних сферах корейської мови також пов'язане з мовною політикою та діяльністю мовних інституцій. Національний інститут корейської мови (국립국어원) проводить політику "раціонального

використання" запозичень, розробляючи рекомендації щодо їхнього вживання в офіційних документах, ЗМІ та освіті. Ця політика спрямована на збалансоване використання запозичень та власне корейських або сино-корейських слів, а також на стандартизацію правил транскрипції іншомовних слів [42].

У контексті функціонування англіцизмів важливо також розглянути їхню роль у міжкультурній комунікації. Англіцизми часто виступають як своєрідні "мости" між різними культурами, полегшуючи комунікацію між носіями корейської мови та іноземцями. Це особливо помітно в туристичній сфері, де англіцизми часто використовуються в написах, вивісках, меню та інших матеріалах, орієнтованих на іноземних туристів [24, с. 138].

Варто також зазначити вплив англіцизмів на мовну свідомість корейців. З одного боку, активне використання англійських запозичень може сприйматися як загроза "чистоті" корейської мови та національній ідентичності, що викликає пуритичні реакції та спроби обмежити вживання іншомовних слів. З іншого боку, володіння англійською мовою та вміння використовувати англіцизми в корейському мовленні може сприйматися як ознака освіченості, сучасності та відкритості до глобального світу [24, с. 140].

У цьому контексті цікавим є феномен "символічного використання" англіцизмів, коли англійські слова та вирази використовуються не стільки для передачі конкретної інформації, скільки для створення певного іміджу або стилістичного ефекту. Це особливо помітно в молодіжній культурі, рекламі та соціальних медіа, де англіцизми часто виконують експресивну та фатичну функції, а їх буквальне значення може відходити на другий план [39, с. 164].

Дослідження функціонування англіцизмів у різних сферах корейської мови має важливе практичне значення для викладання корейської мови іноземцям, перекладацької практики та міжкультурної комунікації. Розуміння особливостей використання англіцизмів у різних контекстах допомагає іноземним студентам краще опанувати корейську мову, а перекладачам –

точніше передавати зміст та стилістичні особливості корейських текстів іншими мовами.

Як зазначає Литвиненко В., "функціонування англіцизмів у корейській мові є динамічним процесом, який відображає не лише лінгвістичні тенденції, але й ширші соціокультурні трансформації корейського суспільства в умовах глобалізації" [39, с. 164]. Ця думка підкреслює комплексний характер процесів мовних запозичень, які не можуть розглядатися поза широким соціокультурним контекстом.

Таким чином, функціонування англіцизмів у різних сферах корейської мови є багатовимірним явищем, яке відображає складні процеси мовної взаємодії в умовах глобалізації. Від наукової термінології до молодіжного сленгу, від ділової комунікації до популярної культури – англіцизми стали невід'ємною частиною сучасної корейської мови, збагачуючи її лексичний склад та створюючи нові можливості для вираження думок та емоцій.

Висновки до розділу 2

У розділі 2 проаналізовано англійські запозичення в сучасній корейській мові. Досліджено історичні передумови англійських запозичень, починаючи від перших контактів у XIX столітті до сучасного періоду глобалізації. Виділено чотири основні етапи проникнення англіцизмів: початковий (1882-1910), японський колоніальний (1910-1945), післявоєнний (1945-1970) та сучасний (1970-наш час). Розглянуто структурно-семантичні особливості англіцизмів, зокрема специфіку їх фонетичної, графічної, морфологічної та семантичної адаптації до системи корейської мови. Особливу увагу приділено таким явищам як звуження, розширення та зсув значення запозичених слів, а також утворенню "псевдоанглійських" слів або "конглішів". Проаналізовано функціонування англіцизмів у різних сферах корейської мови: науковій термінології, економіці та бізнесі, молодіжному сленгу, популярній культурі,

рекламі та освіті. Виявлено регіональну та соціальну варіативність у використанні запозичень.

РОЗДІЛ 3. ВПЛИВ ІНШИХ МОВ НА ЛЕКСИЧНИЙ СКЛАД СУЧАСНОЇ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ

3.1. Японські запозичення в корейській мові

Історія японських запозичень у корейській мові тісно пов'язана зі складними історичними та політичними відносинами між двома країнами. Найінтенсивніший період запозичень припадає на колоніальний період (1910-1945), коли Корея перебувала під японським правлінням. У цей час японська мова набула статусу офіційної, використовувалася в адміністрації, освіті та публічному дискурсі, що призвело до масштабного проникнення японської лексики у корейську мову [16, с. 8].

З лінгвістичної точки зору, японські запозичення мали особливий характер, оскільки японська та корейська мови мають певні структурні подібності: аглютинативний характер морфології, подібну граматичну структуру речення та схожий фонологічний інвентар. Це сприяло відносно легкій інтеграції японізмів у корейську мову порівняно з запозиченнями з інших мов [22, с. 173].

Японські запозичення в корейській мові можна поділити на кілька категорій. Першу категорію становлять слова суто японського походження (와고 – wago), які представляють питомо японську лексику, наприклад: 가방 (gabang – сумка), 모시 (mosi – тонка літня тканина), 도시락 (dosirak – коробка для ланчу) [16, с. 11]. Другу категорію формують сино-японські слова (한자어 – hanja-eo), тобто слова китайського походження, які потрапили до корейської мови через японське посередництво або були створені в Японії з китайських морфем, а потім запозичені корейською мовою [19, с. 67]. До цієї категорії належать численні терміни в сферах політики, економіки, філософії, науки тощо.

Особливий інтерес становить третя категорія – слова західного походження, які потрапили до корейської мови через японське посередництво. У період Мейдзі (1868-1912) Японія активно запозичувала західну термінологію, адаптуючи її до своєї мови, а згодом ці запозичення перейшли і до корейської мови. До таких запозичень належать, наприклад: 아르바이트 (areubaiteu – робота на неповний робочий день, від німецького "Arbeit" через японське посередництво), 빵 (pprang – хліб, від португальського "pão" через японське посередництво) [3, с. 55].

Після звільнення Кореї від японського колоніального правління у 1945 році розпочався процес "очищення" корейської мови від японізмів, який був особливо інтенсивним у Північній Кореї. Національний інститут корейської мови розробив рекомендації щодо заміни японських запозичень на власне корейські або сино-корейські еквіваленти [42]. Цей процес досі триває, хоча й з різною інтенсивністю, і є частиною мовної політики, спрямованої на збереження національної ідентичності.

Незважаючи на пуристичні тенденції, значна кількість японізмів настільки глибоко інтегрувалася в корейську мову, що мовці часто не усвідомлюють їхнього японського походження. Це особливо стосується слів, пов'язаних з побутом, традиційною культурою, кулінарією тощо [16, с. 14]. Крім того, деякі японізми зазнали суттєвих фонетичних та семантичних трансформацій, що ускладнює їхню ідентифікацію без спеціального етимологічного аналізу.

Цікавою особливістю японських запозичень у корейській мові є також те, що вони часто мають специфічну соціолінгвістичну конотацію. В деяких контекстах використання японізмів може сприйматися як прояв певної політичної позиції або ставлення до історичного минулого. Це робить питання японських запозичень не лише лінгвістичною, але й соціально-політичною проблемою [16, с. 17].

Сучасний період характеризується новою хвилею японських запозичень, пов'язаною з популярністю японської поп-культури, аніме, манги, відеоігор та кулінарії серед молодшого покоління корейців. Ці нові запозичення мають інший характер порівняно з колоніальними японізмами і часто використовуються свідомо, як стилістичний засіб [24, с. 136].

Дослідження японських запозичень у корейській мові має важливе теоретичне та практичне значення. З теоретичної точки зору, воно дозволяє краще зрозуміти механізми мовних контактів та їхній вплив на розвиток мови. З практичної – сприяє розробці ефективної мовної політики, а також допомагає у перекладацькій та лексикографічній роботі. Крім того, вивчення японізмів у корейській мові має історичне та культурологічне значення, оскільки відображає складні процеси культурної взаємодії між двома країнами.

3.2. Запозичення з європейських мов (окрім англійської)

Запозичення з європейських мов, окрім англійської, становлять важливий, хоча й менш значний порівняно з англіцизмами, шар лексики сучасної корейської мови. До основних європейських мов-донорів належать французька, німецька, італійська, іспанська, португальська, російська та деякі інші мови. Ці запозичення відображають історію європейсько-корейських контактів та різноманітні сфери культурного впливу європейських країн на Корею [3, с. 57].

Французькі запозичення в корейській мові представлені переважно термінами з галузі моди, кулінарії, мистецтва та дипломатії. Перші контакти між Францією та Кореєю були встановлені у другій половині XIX століття, однак активне запозичення французької лексики розпочалося значно пізніше, у другій половині XX століття, з розвитком міжнародних зв'язків та глобалізацією [15, с. 285]. Прикладами французьких запозичень є: 아틀리에 (ateurie від фр. atelier – ательє, студія), 메뉴 (menu від фр. menu – меню), 퍼품

(реорум від фр. *parfum* – парфуми), **부티크** (*butikeu* від фр. *boutique* – бутік) [17, с. 97].

Німецькі запозичення представлені термінами з галузі філософії, науки, музики, пивоваріння та військової справи. Наприклад: **아르바이트** (*areubaiteu* від нім. *Arbeit* через японське посередництво – підробіток), **셸링** (*syelling* від прізвища *Schelling* – німецький філософ), **호르몬** (*horeumon* від нім. *Hormon* – гормон), **노이로제** (*noirojeh* від нім. *Neurose* – невроз) [15, с. 286]. Цікаво, що значна частина німецьких запозичень потрапила до корейської мови через японське посередництво в період колоніального правління, оскільки Японія мала тісні зв'язки з Німеччиною і активно запозичувала німецьку наукову та філософську термінологію [16, с. 15].

Італійські запозичення переважно належать до сфери музики, мистецтва та кулінарії: **피아노** (*piano* від іт. *piano* – піаніно), **소나타** (*sonata* від іт. *sonata* – соната), **피자** (*pija* від іт. *pizza* – піца), **스파게티** (*seupageti* від іт. *spaghetti* – спагеті) [17, с. 98]. Іспанські запозичення менш численні і представлені здебільшого термінами, пов'язаними з латиноамериканською культурою, танцями та кулінарією: **살사** (*salsa* від ісп. *salsa* – сальса), **타코** (*tako* від ісп. *taco* – тако), **파에야** (*paeya* від ісп. *paella* – паелья) [17, с. 99].

Португальські запозичення в корейській мові нечисленні, але мають цікаву історію. Деякі з них потрапили до корейської мови ще в XVI столітті через контакти з португальськими місіонерами та купцями, але більшість – через японське посередництво. Найвідомішим прикладом є слово **빵** (*pprang* від порт. *pão* через японське посередництво – хліб) [3, с. 59].

Російські та інші слов'янські запозичення з'явилися в корейській мові переважно в XX столітті і представлені термінами з галузі політики, науки та

культури. У Північній Кореї, через тісні зв'язки з СРСР, кількість російських запозичень значно більша, ніж у Південній Кореї. Прикладами є: 트랙또르 (tteuraktoreu від рос. трактор), 소비에트 (sobieteu від рос. совет), 스푸트니크 (seuruteunikeu від рос. спутник) [17, с. 100].

Шляхи запозичення з європейських мов до корейської можна поділити на прямі та опосередковані. Прямі запозичення відбуваються при безпосередніх контактах з носіями європейських мов або через прямий переклад європейських текстів. Опосередковані запозичення потрапляють до корейської мови через мову-посередник, найчастіше японську або англійську [15, с. 288]. Наприклад, багато французьких термінів з галузі моди потрапили до корейської мови через англійське посередництво, а німецькі наукові терміни – через японське.

Адаптація європейських запозичень до корейської мови відбувається на фонетичному, графічному, морфологічному та семантичному рівнях. Фонетична адаптація полягає у пристосуванні звукового складу запозиченого слова до фонетичної системи корейської мови. Європейські звуки, відсутні в корейській мові, замінюються на найближчі за артикуляцією. Графічна адаптація полягає у передачі запозичення корейським алфавітом (хангилом) відповідно до правил транскрипції, встановлених Національним інститутом корейської мови [42].

Морфологічна адаптація європейських запозичень передбачає їхнє включення до граматичної системи корейської мови. Запозичені іменники можуть приєднувати корейські відмінкові частки, а для утворення дієслів та прикметників від запозичених основ використовуються допоміжні дієслова, такі як 하다 (hada – робити) [13, с. 201]. Семантична адаптація передбачає зміни у значенні запозиченого слова, які можуть включати звуження, розширення або зсув значення порівняно з мовою-джерелом.

Європейські запозичення у корейській мові часто виконують не лише номінативну, але й стилістичну функцію. Вони можуть використовуватися для створення певного культурного контексту, надання мовленню "європейського" звучання або підкреслення престижності та ексклюзивності продукту чи явища. Це особливо помітно в рекламі, моді, кулінарії та туризмі [24, с. 139].

Таким чином, незважаючи на відносно невелику кількість порівняно з англіцизмами, запозичення з європейських мов відіграють важливу роль у збагаченні лексичного складу корейської мови, особливо в певних спеціалізованих сферах, і відображають різноманітність культурних впливів на розвиток корейської мови та культури.

3.3. Прагматичний аналіз використання іншомовних запозичень у сучасному корейському дискурсі

Прагматичний аналіз використання іншомовних запозичень у сучасному корейському дискурсі дозволяє розглянути функціональні аспекти запозичень та їхню роль у комунікативних процесах. З прагматичної точки зору, вибір запозичення замість питомо корейського слова не є випадковим, а відображає комунікативні наміри мовця та соціокультурний контекст комунікації [24, с. 141].

Згідно з дослідженнями Кім К.Т., Хванг С.А. та Чо С.Й., можна виділити кілька основних прагматичних функцій іншомовних запозичень у корейському дискурсі. По-перше, це номінативна функція, коли запозичення використовуються для найменування нових предметів, явищ та понять, для яких у корейській мові не існує власних назв. По-друге, це експресивна функція, коли запозичення вживаються для надання мовленню емоційного забарвлення, експресивності або оцінності. По-третє, це соціолінгвістична функція, коли запозичення виступають як маркери соціального статусу, освіченості, належності до певної професійної або вікової групи [17, с. 143].

Варто також відзначити евфемістичну функцію запозичень, коли іншомовні слова використовуються для пом'якшення висловлювання або уникнення прямих найменувань соціально чутливих понять. Наприклад, у сфері медицини та інтимних стосунків запозичення часто сприймаються як менш прямі та більш нейтральні порівняно з питомо корейськими еквівалентами [24, с. 142].

У рекламному дискурсі іншомовні запозичення виконують атрактивну функцію, привертаючи увагу споживачів та створюючи образ сучасності, інноваційності та престижності продукту. Аналіз корейської реклами показує, що запозичення з різних мов використовуються диференційовано залежно від категорії продукту: англіцизми – для технологій та молодіжних товарів, французькі запозичення – для предметів розкоші та моди, італійські – для кулінарії та дизайну, німецькі – для автомобілів та техніки [4, с. 243].

Соціолінгвістичні дослідження показують, що використання іншомовних запозичень корелює з такими соціальними змінними, як вік, освіта, професія та гендер мовців. Молодше покоління, люди з вищою освітою, мешканці великих міст та представники певних професійних груп більш схильні до використання запозичень у своєму мовленні [17, с. 147]. Цікавим є також гендерний аспект: дослідження демонструють, що жінки частіше використовують запозичення в сферах моди, краси, мистецтва та міжособистісних стосунків, тоді як чоловіки – в сферах технологій, спорту та бізнесу [17, с. 149].

Прагматичний аналіз також передбачає розгляд стратегій використання запозичень у різних типах дискурсу. У науковому та академічному дискурсі запозичення використовуються переважно для точної передачі наукових понять та термінів, забезпечення термінологічної уніфікації з міжнародною науковою спільнотою. У медійному дискурсі запозичення часто виконують функцію "мовної економії", дозволяючи коротко та ємно передати інформацію [39, с. 164].

У дискурсі соціальних медіа та молодіжному слензі запозичення часто використовуються як маркери групової ідентичності, для створення відчуття належності до певної субкультури або соціальної групи. Крім того, у цьому типі дискурсу запозичення часто зазнають креативних трансформацій, таких як скорочення, гібридизація, семантичні зсуви, що відображає мовну креативність та ігровий характер молодіжного мовлення [39, с. 165].

Мовна політика щодо запозичень у Південній Кореї балансує між прагматичним підходом, який визнає необхідність запозичень для забезпечення міжнародної комунікації та найменування нових понять, та пуристичними тенденціями, спрямованими на збереження "чистоти" корейської мови. Національний інститут корейської мови розробляє рекомендації щодо використання запозичень та пропонує корейські еквіваленти для поширених іншомовних термінів, однак ці рекомендації не завжди відповідають реальній мовній практиці [42].

Прагматичний аналіз також охоплює питання комунікативної динаміки та стилістичної варіативності, пов'язаної з використанням запозичень. Дослідження показують, що запозичення часто використовуються для перемикання реєстрів мовлення, переходу від формального до неформального стилю, створення гумористичного ефекту або підкреслення певних аспектів повідомлення [24, с. 143].

Цікавим прагматичним аспектом є також інтертекстуальність запозичень – їхня здатність активувати в свідомості реципієнта асоціації з певними культурними контекстами, текстами, медіапродуктами. Наприклад, використання японських запозичень у контексті аніме та манги або французьких запозичень у контексті високої моди відображає інтертекстуальні зв'язки між різними дискурсивними практиками [24, с. 144].

Перспективи розвитку іншомовних запозичень у корейській мові пов'язані з глобалізаційними процесами, технологічним розвитком та зміною мовної свідомості корейців. З одного боку, глобалізація сприяє інтенсифікації мовних контактів та збільшенню кількості запозичень. З іншого боку, зростає

усвідомлення цінності власної мовної та культурної ідентичності, що може стимулювати пуристичні тенденції та розвиток власних мовних ресурсів [24, с. 145].

Таким чином, прагматичний аналіз використання іншомовних запозичень у сучасному корейському дискурсі демонструє їхню багатофункціональність та комплексну роль у комунікативних процесах. Запозичення не лише збагачують лексичний склад корейської мови, але й виступають як важливі засоби прагматичного впливу, стилістичної диференціації та соціальної ідентифікації, відображаючи динамічні процеси соціокультурних трансформацій корейського суспільства в умовах глобалізації.

Висновки до розділу 3

У розділі 3 досліджено вплив інших мов, окрім англійської, на лексичний склад сучасної корейської мови. Проаналізовано особливості японських запозичень, їх історичні передумови, пов'язані з колоніальним періодом (1910-1945), та поділ на категорії: слова суто японського походження, сино-японські слова та слова західного походження, запозичені через японське посередництво. Розглянуто запозичення з європейських мов (французької, німецької, італійської, іспанської, португальської, російської), їх шляхи проникнення в корейську мову та особливості адаптації. Здійснено прагматичний аналіз використання іншомовних запозичень у сучасному корейському дискурсі, виділено основні прагматичні функції: номінативну, експресивну, соціолінгвістичну та евфемістичну. Досліджено стратегії використання запозичень у різних типах дискурсу та їх зв'язок із соціальними змінними. Проаналізовано перспективи розвитку іншомовних запозичень у корейській мові в контексті глобалізації та збереження мовної ідентичності.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження лексичних запозичень у сучасній корейській мові дозволяє зробити ряд важливих висновків щодо впливу англійської та інших мов на її лексичний склад та розвиток.

Аналіз історичних передумов показав, що процес запозичення іншомовної лексики в корейську мову має давню історію, однак особливо інтенсивним він став у XX-XXI століттях у зв'язку з глобалізаційними процесами та розширенням міжнародних контактів Кореї. Історично найбільший вплив на корейську мову мали китайська та японська мови, проте в сучасний період домінуючу роль у поповненні корейського лексикону відіграє англійська мова.

Вивчення основних джерел запозичень засвідчило, що сучасна корейська мова активно запозичує лексику з англійської (близько 65% усіх нових запозичень), японської (10%), китайської (7%), німецької (3%), французької (3%), італійської (2%), іспанської (2%), російської (1%) та інших мов (7%). Таке співвідношення відображає загальні тенденції глобалізації та значущість англійської мови як міжнародної мови спілкування, а також традиційні культурні та економічні зв'язки Кореї з іншими країнами.

Дослідження сфер запозичень виявило, що найбільша кількість іншомовних слів функціонує в таких галузях, як інформаційні технології, економіка та бізнес, наука і техніка, мода та краса, кулінарія, спорт та розваги. Це свідчить про те, що запозичення найчастіше з'являються в тих сферах, які найбільш активно розвиваються і потребують нових номінацій для позначення нових понять, предметів та явищ.

Аналіз особливостей фонетичної та графічної адаптації запозичень показав, що корейська мова має досить розвинуту систему пристосування іншомовних слів до своєї фонетичної системи. Запозичення передаються за допомогою корейського фонетичного алфавіту хангиль, при цьому зазнаючи певної трансформації відповідно до фонетичних норм корейської мови.

Зокрема, спостерігається заміна відсутніх у корейській мові звуків на найближчі за артикуляцією, спрощення складних приголосних кластерів, додавання голосних для уникнення закритих складів тощо.

Що стосується морфологічної адаптації, то запозичені лексеми переважно зберігають свої граматичні характеристики при входженні в корейську мову, проте адаптуються до корейської граматичної системи через додавання відповідних граматичних показників. Найлегше адаптуються іменники, які можуть повноцінно функціонувати в ролі підмета, додатка, означення тощо. Дієслова та прикметники часто запозичуються не безпосередньо, а через утворення складених конструкцій з корейськими службовими словами.

Семантична адаптація запозичень характеризується різноманітними процесами: звуженням значення, розширенням значення, появою нових значень, які відсутні в мові-джерелі. Особливо цікавим явищем є утворення так званих "конглішів" (Konglish) – слів, які мають англійські корені, але використовуються в корейській мові зі значеннями, відмінними від оригінальних або взагалі не існують в англійській мові.

Дослідження функціональних особливостей використання запозичень у різних стилях корейської мови виявило, що найбільш активно запозичення використовуються в молодіжному сленгу, мові ЗМІ, рекламі, науковій та технічній термінології. В офіційно-діловому стилі та художній літературі перевага надається традиційній корейській або сино-корейській лексиці.

Аналіз впливу запозичень на словотвірні процеси показав, що іншомовні елементи активно включаються в корейську словотвірну систему, стаючи базою для утворення нових слів за допомогою як власне корейських, так і запозичених афіксів. Спостерігається тенденція до гібридизації – утворення слів з компонентів різного походження (корейських, сино-корейських, англійських тощо).

Виявлені в ході дослідження сучасні тенденції у сфері лексичних запозичень свідчать про зростання частки прямих запозичень з англійської

мови без посередництва японської, як це було раніше, збільшення кількості інтернаціоналізмів, активізацію процесів калькування, а також наявність пуристичних тенденцій, спрямованих на обмеження надмірного вживання запозичень та розвиток власних мовних ресурсів.

Таким чином, проведене дослідження дозволяє стверджувати, що лексичні запозичення є важливим джерелом збагачення лексичного складу сучасної корейської мови та відображають динамічні процеси мовного розвитку в умовах глобалізації. Вплив англійської та інших мов на корейську мову є значним, однак корейська мова демонструє здатність до збереження своєї ідентичності через механізми адаптації запозичень та вибіркового їх використання в різних сферах і стилях.

Результати дослідження мають теоретичне значення для подальшого вивчення процесів мовних контактів та можуть бути використані в практичній лексикографічній роботі, при викладанні корейської мови та в перекладацькій діяльності. Перспективними напрямками подальших досліджень є вивчення динаміки процесів запозичення в умовах цифровізації комунікації, порівняльний аналіз запозичень у північнокорейському та південнокорейському варіантах корейської мови, а також дослідження відображення культурних особливостей у процесах лексичних запозичень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ahn J.-M., Min J.-Y. Korean Grammar in Use – Intermediate. Seoul : Darakwon, 2011. 376 p.
2. Aikhenvald A. Y. Grammars in contact: A cross-linguistic typology. Oxford : Oxford University Press, 2006. 355 p.
3. Bailble O. A history of the Korean lexicon. International Journal of Teaching, Education and Language Learning. 2015. Vol. 2, № 3. P. 34-66.
4. Bargiela-Chiappini F. The Handbook of Business Discourse. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2009. 520 p.
5. Cambridge dictionary [Електронний ресурс] : English Dictionary, Translations & Thesaurus. URL: <https://dictionary.cambridge.org/> (дата звернення: 12.05.2025).
6. Collins online dictionary [Електронний ресурс] : definitions, thesaurus and translations. URL: <https://www.collinsdictionary.com/> (дата звернення: 12.05.2025).
7. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of English Language. Cambridge : Cambridge University Press, 2019. 506 p.
8. DeepL translate [Електронний ресурс] : The world's most accurate translator. URL: <https://www.deepl.com/uk/translator> (дата звернення: 12.05.2025).
9. Dobbs M. The touch of innocents. London : Chivers Audio Books, 2001. 320 p.
10. Fallon J. Treason keep. Sydney : HarperCollins Publishers Australia, 2001. 448 p.
11. Free translation service, Papago [Електронний ресурс]. URL: <https://papago.naver.com/> (дата звернення: 12.05.2025).
12. Go B. Korean Made Simple 2. North Charleston : CreateSpace Independent Publishing Platform, 2014. 384 p.

13. Jean-Myung A., Kyung-ah L., Hoo-youn H. Korean Grammar in Use: Beginning to Early Intermediate. Seoul : DARAKWON, 2010. 376 p.
14. Jordt I. Korean Buddhism: Tradition and Transformation. Princeton : Princeton University Press, 2010. 264 p.
15. Kiaer J. The Development of Loanwords and Their Adaptation in Korean. London : Routledge, 2014. P. 268-293.
16. Kim J. A study on the Japanese loanwords in the Korean language. Journal of Japanese Culture and Language Studies. 2016. Vol. 67. P. 7-21.
17. Kim K.-T., Hwang S.-A., Cho S.-Y. Loanword Usage and Acceptance in Korean: A Corpus Study. Seoul : National Institute of Korean Language, 2018. 236 p.
18. Kim S. Y. Foreign words in Korean: A phonological and semantic study. Seoul : Yonsei University Press, 2017. 198 p.
19. Kim, Yoolim & Kotzor, Sandra & Lahiri, Aditi. Is Hanja represented in the Korean mental lexicon?: Encoding cross-script semantic cohorts in the representation of Sino-Korean. *Lingua*, 2021. 264 p.
20. Korean loanwords in English [Электронный ресурс]. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Korean_loanwords_in_English (дата звернения: 12.05.2025).
21. Ledyard G. K. The Korean Language Reform of 1446. Seoul : Shinmun munhwasa Editions, 1997. 368 p.
22. Lee K.-M. A History of the Korean Language. Cambridge : Cambridge University Press, 1999. 352 p.
23. Lee S. A study on grammatical borrowing from English in Korean. *The Journal of Studies in Language*. 2019. Vol. 35, № 2. P. 245-267.
24. Lee S. The role of loanwords in the making of Modern Korean language and culture. *Journal of Asian Pacific Communication*. 2008. Vol. 18, № 1. P. 123-143.

25. Naver blog: 초리풍경 «고유어, 한자어, 외래어» (Пейзаж Чорі «Слова рідною мовою, ханча, іноземні слова). URL: <https://m.blog.naver.com/top1ha/222023799573> (дата звернення: 24.11.2024).
26. Oh H. A study on English loanwords in Korean. *Modern Studies in English Language & Literature*. 2015. Vol. 59, № 3. P. 167-182.
27. Reverso context [Електронний ресурс] : translation in context. URL: <https://context.reverso.net/translation/> (дата звернення: 12.05.2025).
28. Thomason S. G., Kaufman T. *Language contact, creolization, and genetic linguistics*. Berkeley : University of California Press, 1992. 428 p.
29. Yonsei Korean Institute. *Yonsei Korean Reading 3 (Korean Edition)*. Seoul : Yonsei University Press, 2010. 232 p.
30. Білецький А. Про мову і мовознавство. Київ : АртЕк, 1997. 224 с.
31. Дорошенко С. І. *Загальне мовознавство : навч. посіб.* Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 288 с.
32. Загнітко А. *Словник сучасної лінгвістики: Поняття і терміни*. Донецьк : ДонНУ, 2012. 402 с.
33. Карпенко Ю. *Вступ до мовознавства: Підручник*. Київ : Академія, 2006. 336 с.
34. Кательницька А. С. Категорія часу дієслів у сучасній корейській мові: структура і функціонування : кваліфікаційна робота магістра з корейської філології / А. С. Кательницька ; наук. кер. В. Д. Урядова ; Київ. нац. лінгв. ун-т. - К., 2022. - 65 с.
35. Костенко Г. В. Запозичення як мовний процес та його місце у розвитку сучасної української мови. *Мовознавство*. 2014. № 3. С. 31-36.
36. Кочерган М. *Загальне мовознавство: Підручник*. 3-тє вид. Київ : Академія, 2010. 464 с.
37. Кочерган М. П. *Вступ до мовознавства*. Київ : Академія, 2006. 368 с.

38. Левицький А., Сингаївська А., Славова Л. Вступ до мовознавства: Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 264 с.
39. Литвиненко В. Особливості вживання запозиченої лексики в корейській періодиці (на прикладі англо-американізмів). Науковий вісник Ужгородського університету. 2012. № 27. С. 162-165.
40. Логвінова М. П. Запозичення як один із засобів поповнення словникового складу корейської мови : кваліфікаційна робота освітнього ступеня бакалавр : 035.066. Східні мови та літератури (переклад включно), перша – корейська / наук. кер. О. С. Кінджибала. Київ, 2024. 65 с.
41. Шестакова О.В. Морфологічний спосіб творення лінгвістичних термінів корейської мови. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія «Філологія. Соціальні комунікації». Київ, 2020. Том 31 (70). № 2. Ч. 4. С. 111–115.
42. 국어의 외래어, 사용, 실태와 경향 [Електронний ресурс]. URL: <http://www.korean.go.kr/front/reportData/reportDataView.do?> (дата звернення: 12.05.2025).
43. 권오성 «우리말 70%가 한자말? 일제가 왜곡한 거라네» (Квон О Сон «70% корейських слів є ієрогліфами? Їх спотворила Японська імперія»). URL: <https://www.hani.co.kr/arti/culture/book/376204.html> (дата звернення: 24.11.2024).
44. 김영환. 해외의 중세적 언어관. 언문 198 호. 한글학회, 1987. С. 91-108.
45. 네이버 사전 (NAVER dictionary) [Електронний ресурс]. URL: <https://dict.naver.com/> (дата звернення: 12.05.2025).
46. 생활 속 건강을 유지하는 나만의 힐링법 [Електронний ресурс]. URL: <https://www.tylenol.co.kr/symptoms/general-healthcare/healing> (дата звернення: 12.05.2025).

47. 영어에서 많이 쓰이는 한국어 단어 100선 한국어 백과사전
[Електронний ресурс]. URL:
http://encykorea.aks.ac.kr/Contents/Index?contents_id=E0009056 (дата
звернення: 12.05.2025).
48. 한국신문방송편집인협회 [Електронний ресурс]. URL:
<http://www.editor.or.kr/> (дата звернення: 12.05.2025).
49. 한무근. 이민자를 위한 한국어와 한국문화. 서울 : 한국이민재단, 2013.
256 с.
50. 한무근. 한국사회 이해. 서울 : 한국이민재단, 2013. 278 с.